

Dr. Kenderfi Miklós

Tanszékvezető egyetemi docens, Pályatervezési és Tanárképző Intézet, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar, Szent István Egyetem

Az életen át tartó tanulás szemléletének megfelelő pályaaorientáció fogalom korszerű értelmezése

A pályaaorientáció a hazai szakmai köztudatban úgy él, mint valami tisztázott elmélet és gyakorlat, amely van és virágzik. Amennyiben közelebbről vizsgáljuk azonban kiderül, hogy mást-mást gondolunk erről. Legtöbbször a pályaválasztás szinonimájaként kezelik, vagy a szakmai orientációval keverik. Részben igazuk is van, pontosabban félig, hiszen egyikből a pálya, másik szóösszetételből pedig az orientáció stimmel. Gyakran szolgáltatások kiterjedt hálózatát értik, vagy a személyiségfejlesztő módszerek alkalmazását, máskor iskolai foglalkozásokra gondolnak, vagy készségekre és ismeretekre, amelyeket a fiatalokkal kell elsajátíttatni. Mindannyian egyetértenek abban, hogy ez valamiféle ismeretszerzés annak érdekében, hogy a fiatalok el tudjanak igazodni a világban, képesek legyenek tudatosan tervezni a pályájukat.

Manapság már az is nagy előrelépés lenne itthon, ha a pályaválasztási tanácsadást és a pályaaorientációt nem egymás szinonimájaként használnánk. Ugyanakkor az európai és angolszász szakirodalom ezt a típusú, szisztematikus és fejlődés-lélektani, életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó pályaaorientációs pedagógiai szolgáltató tevékenységet hívja az életpálya-menedzsment készségek (career skills development – CSD) kialakításának, fejlesztésének. Az Európai Tanács és a tagállamok kormányainak 2008. november 21.-i határozata is ezt a fogalmat alkalmazza, kifejtve továbbá, hogy az életpálya-menedzselési készségek elsajátítása beágyazódik az életen át tartó tanulás folyamatába, azaz nem ér véget a formális ifjúsági képzéssel. Bár a hazai szóhasználatban (több más uniós nyelvvel egyetemben) ez a fajta szemlélet újszerű, mégis érdemes a szakma további fejlődése érdekében azonos fogalmi körök kialakítására és bevezetésére törekednünk. Kétségtelen, hogy ezek közül az elmúlt 20 évben leginkább a pályaaorientáció elnevezés nyert polgárjogot, de komoly kihívás lesz a fogalmat kiemelni az iskola világából és a felnőtt lakosságra is érvényesnek, sőt fontosnak mondani ki, ahol a karrier tanácsadás, karriermenedzselés fogalmaival szemben sajátos kulturális ellenérzések és félrehallások fogalmazódnak meg.

Az előadás a fent említett témakörök és terminológiák közötti tájékozódást hivatott elősegíteni.

Miklós Kenderfi Ph.D

Head of Department, Associate Professor, Institute of Career and Teacher Training, Faculty of Economic and Social Studies, Szent István University

The recent terminology regarding the convenient approach of life long learning

The terminology: career orientation, exists like an unravelled conception and routine. If we analyze it, we can see, that the meaning is different. Most of all understand as a synonym of vocational guidance, or confuses with the technical orientation. Partly, they have right, because both of the career and orientation words are used in this terminology. Often they think as a wide net of services, or adaptation of training on personality development, or school lessons, or knowledge and competences. All of us agree, that career orientation is a cyclopaedia regarding briefing knowledge, conscious projecting career.

Nowadays it would be a great achievement if we do not mix the terminology of career orientation with vocational guidance. At the same time the European and Anglo-Saxon terminology says, this type of systematic pedagogic service based on evolution psychology means creating career skills development. This terminology has accepted by the regulation of 21st November 2008. by the European Committee and emphasize that the CSD has not finished with formal education of youngsters, but impregnate into the procedure of Life long learning. Although in Hungarian terminology this conceptions is quite recent, we need to aim at using, creating the same concept, words. It is evident, that the career orientation has the most powerful meaning, therefore it will be difficult to relieve it from the language of the vocational procedures and make it applicable regarding adults, where the are some special cultural misunderstandings concerning career guidance and management.

The purpose of the class is to help the orientation between terminologies.